Fossilfria besöksmål och destinationer

Checklista – hållbart resande till besöksmål i Jämtlands län

regionjh.se/fossilfriadestinationer

Medfinansieras av Europeiska unionen

MEDFINANSIERAS AV
REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN
JÍEMHTEN HERJEDAELIEN DAJVE

Gästers resor står för en stor del av fjälldestinationers totala klimatavtryck. För att få fler att välja hållbara transportsätt behövs både tydlig kommunikation och samordning.

Den här checklistan riktar sig till företag inom besöksnäringen och destinationsbolag. Checklistan är ett stöd för aktörer som vill hjälpa besökare att göra hållbara resval och samtidigt attrahera nya målgrupper.

Utsläpp från transportmedel

Val av transportmedel har stor påverkan på klimatet. För att kunna kommunicera om och främja hållbart resande behöver begreppet tydliggöras. Här finns en sammanställning av hur olika alternativ påverkar utsläpp av växthusgaser.

- Tåg: Ett av de mest klimatsmarta sätten att resa.
- Buss: Bra alternativ med relativt små utsläpp per person. Bussar körs i dag till stor del på el eller biodiesel vilket minskar klimatavtrycket avsevärt.
- Bil: Olika drivmedel ger olika klimatavtryck – elbilar är det mest klimatsmarta valet, medan fossila bränslen som bensin och diesel bör undvikas där det är möjligt. Många dieselbilar kan köras på HVO100, vilket kan minska klimatpåverkan med omkring 80 procent jämfört med fossil diesel. Samåkning är ett bra sätt att minska utsläpp, trängsel och luftföroreningar.
- Flyg: En av de största källorna till utsläpp. För flygresor finns möjlighet att bidra till ökad användning av hållbart flygbränsle (SAF), vilket kan minska flygets klimatpåverkan.

Fakta: Koldioxidutsläpp för olika färdmedel

I tabellen på nästa sida redovisas utsläpp per personkilometer, det vill säga hur mycket en enskild persons resa släpper ut per kilometer. Utsläppen mäts i gram koldioxidekvivalenter.

Bilresor över 30 mil har i genomsnitt tre passagerare per fordon. Därför är utsläppen för bil dividerade med tre i tabellen. Sker resor med endast en person i bilen blir alltså värdet tre gånger högre.

MEDFINANSIERAS AV

Medfinansieras av Europeiska unionen

REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN
JÍEMHTEN HERJEDAELIEN DAJVE

Utsläpp per personkilometer

Tåg	4 gram
Buss HVO	6 gram
Elbil	18 gram
Bil HVO	19 gram
Buss Diesel	32 gram
Flyg 100% SAF	38 gram
Bensinbil	60 gram
Dieselbil	74 gram
Flyg	117 gram
Färja (utan bil)	186 gram

Källa: Metod - Klimatsmart Semester

MEDFINANSIERAS AV
Medfinansieras av Europeiska unionen
REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN
JÄMTEN HERJEDAELIEN DAJVE

Checklista

1. Kartläggning - Hela resan och kringtjänster-

Börja med att inventera vilka förutsättningar som finns för att resa hållbart till platsen.

- Finns möjlighet att erbjuda smidiga paketlösningar med hållbara resealternativ där resa och boende ingår och tar gästen hela vägen? Det ökar förutsägbarheten och gör det enklare för resenären att planera.
- Finns anropsstyrd kollektivtrafik till besöksmålet? Läs mer på Länstrafikens hemsida www.ltr.se.
- Finns möjlighet att transportera cykel/utrustning i kollektivtrafiken?
- Vilka kringtjänster finns på resmålet?

☐ Matleverans

☐ Transport sista sträckan

☐ Transport till utflyktsmål och sevärdheter

☐ Hyra av utrustning och kläder

☐ Transport av bagage/utrustning till boende

☐ Transport från boende till anläggning

☐ Apoteksvaror

☐ Bilpool

☐ Samåkningstjänster

Finns lokala aktörer att samverka med för att utveckla kringtjänster och paketlösningar där de saknas? Det kan skapa möjligheter för företag att nå nya kundsegment, utöka sina erbjudanden och utbud samt öka försäljningen lokalt.

MEDFINANSIERAS AV

Medfinansieras av Europeiska unionen

REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN
JÍEMHTEN HERJEDAELIEN DAJVE

2. Kommunikation

Drivkrafterna vid val av transportsätt varierar mellan olika personer. Bekvämlighet, pris och förutsägbarhet är frö många viktigare än miljö- och klimataspekter, men för vissa grupper är även miljö och klimat en stark drivkraft. Destinationer och andra företag inom besöksnäringen har en viktig roll i att tydliggöra och inspirera till hållbara val. Det ska vara enkelt och kännas tryggt att välja alternativ till bilen. Rätt information vid rätt tillfälle underlättar för gästen att göra bättre val.

- Presentera hållbara resealternativ som det mest synliga valet, till exempel på webben under Hitta hit och på bokningssidan. Lyft tåg och/eller buss och möjlighet till elbilsladdning. Låt hållbara val vara förinställda där det är möjligt.
- Erbjud tydlig information hur gäster kan transportera sig sista biten.
- Kommunicera kringtjänster som du har kartlagt i steg 1, som kan underlätta för besökarna att välja bort bilen.
- Kommunicera klimatpåverkan från olika transportmedel. Använd gärna vår tabell eller erbjud verktyg för resenärer att räkna ut och jämföra klimatavtryck från olika resesätt. Erbjud verktyg för resenärer att räkna ut och jämföra klimatavtryck från olika resesätt, t.ex klimatsmartsemester.se
- Stärk den sociala normen att välja hållbara alternativ. Ge exempel på hur andra gäster väljer hållbart.
- Lyft fram fördelar med hållbara resealternativ. Bekvämlighet, säkerhet, möjlighet att använda restiden till arbete, sömn och annat.
- Lyft goda exempel genom profiler eller ambassadörer.

Budskap som uppmuntrar hållbara resval

”Visste du att fler och fler av våra gäster åker till oss med kollektivtrafik?”

”Visste du att alla nyare dieselbilar kan tankas med HVO för att minska utsläppen? Det minskar utsläppen med cirka 75 procent.”

”Vi värnar om att behålla våra vita vintrar, välj ett hållbart resesätt och få en gratis fika i backrestaurangen / rabatt på liftkort / så deltar du i utlottning.”

”Vill du resa mer hållbart nästa gång du besöker oss? Vi har shuttlebussar som hämtar vid tågstationen och erbjuder transport till olika utflyktsmål.”

”Lämna bilen hemma nästa gång - vi kan hämta både dig, ditt bagage och fylla kylen så du slipper släpa grejer själv.”

MEDFINANSIERAS AV
Medfinansieras av Europeiska unionen
REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN
JÍEMHTEN HERJEDAELIEN DAJVE

3. Belöningar och Incitament

Belöna resenärer som gjort hållbara val!

- ☐ Erbjud rabatter, gåvor eller bonuspoäng.
- ☐ Erbjud belöningar som kan växlas in vid framtida resor.
- ☐ Se över möjligheten att införa parkeringsavgifter och bilfria zoner

4. Uppföljning och utvärdering

Följ upp och utvärdera åtgärder över en längre period. Kom ihåg att beteendeförändringar tar tid!

Fördjupning

Checklistan bygger delvis på en rapport från Tillväxtverket om beteendeförändring för hållbara turist- och fritidstransporter. Rapporten bygger på dokumentstudier, intervjuer med forskare och aktörer inom turism och transport. Rapporten i sin helhet samt en kortversion finns att ladda ner via QR-koden.

Kontaktinformation

För mer information, ta gärna kontakt med oss.

www.regionjh.se/fossilfriadestinationer

Fossilfria besöksmål och destinationer

Checklistan är en del av projektet Fossilfria besöksmål och destinationer och är finansierad av EU:s regionalfond samt Region Jämtland Härjedalen. Projektet, som pågår mellan september 2023 och december 2026, verkar för hållbar omställning samt ökad konkurrenskraft hos besöksmål och destinationer i Jämtlands län. Det verkar för minskade växthusgasutsläpp och en mer levande landsbygd samt främjande av kvinnligt företagande och arbete med social hållbarhet.

Projektet ingår som en av Energikontoret Jämtland Härjedalens satsningar.

MEDFINANSIERAS AV

Medfinansieras av Europeiska unionen

REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN
JÍEMHTEN HERJEDAELIEN DAJVE